

Revisionsrapport

Granskning av intern och extern representation

Torsås kommun

Caroline Liljebjörn

Alexander Arbman

Januari 2018

Innehåll

1.	Inledning	2
1.1.	Bakgrund	2
1.2.	Revisionsfråga	2
1.3.	Revisionskriterier	2
1.4.	Kontrollmål	2
1.5.	Metod och avgränsning	2
2.	Iakttagelser och bedömningar	3
2.1.	Styrdokument	3
2.2.	Kontrollmoment	5
2.3.	Stickprovskontroll	5
3.	Revisionell bedömning.....	6
3.1.	Bedömningar mot kontrollmål.....	6
3.2.	Rekommendationer.....	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Representationskostnader hör till så kallade förtroendekänsliga poster. Revisorerna i Torsås kommun har utifrån sin bedömning om väsentlighet och risk beslutat att granska hanteringen av representation.

1.2. Revisionsfråga

Är kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende representation tillräcklig?

1.3. Revisionskriterier

- System och rutiner för intern kontroll
- Gällande lagstiftning och skatteverkets regler

1.4. Kontrollmål

- Det finns tydliga och aktuella regler och riktlinjer för såväl extern som intern representation
- Regler och riktlinjer för representation efterlevs på ett tillfredsställande sätt
- Det finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av representationskostnader
- Räkenskapsmaterialet uppfyller kraven för redovisning av representation

1.5. Metod och avgränsning

Granskningen har genomförts genom dokumentgranskning av styrdokument, stickprov samt intervjuer.

Intervjuer har skett med kommunchef, ekonomichef och samhällsbyggnadschef, bildningschef och socialchef.

Granskningen har avgränsats till stickprov för perioden från januari 2017 fram till granskningstillfället i november 2017. Stickproven har koncentrerats till kontoklass 58 och 71.

Rapporten har varit föremål för sakavstämning.

2. *Iakttagelser och bedömningar*

2.1. *Styrdokument*

I Torsås kommun finns policy och riktlinjer på kommunens intranät samt hänvisning till personalhandboken. Enligt de intervjuade har varje chef tillgång till intranätet och således dokumenten samt informationen. Vidare anser de intervjuade att regler och riktlinjer för representation är tydliga och lätta att hitta på intranätet.

Riktlinjer för representation

Riktlinjerna finns beskrivna på kommunens intranät. Vi har i granskningen tagit del av den information som publicerats där. Av riktlinjen framgår följande beloppsgränser:

Extern Representation

Avser företrädare från offentlig sektor, företag och andra organisationer som ett uttryck för sedvanlig gästfrihet. Den externa representationen ska endast omfatta personer som varit direkt inblandade i kontakterna mellan kommunen och gästen. Antalet medarbetare från kommunen ska anpassas utifrån externa gäster. Representation i hemmet får inte förekomma. Besökare i kommunen kan utifrån vanlig gästfrihet bjudas på kaffe med bröd i kommunens personalutrymmen. För lunch, middag och supé finns kompensationsrätt på 90 kronor + moms. För frukost, enklare måltid finns kompensationsrätt på 60 kronor + moms. Extern representation får maximalt uppgå till 300 kronor per person och representationstillfälle/dag. Skatteverkets regler gäller för momsavdrag på högst 90 kronor.

Intern Representation

Avser kommunens anställda, förtroendevalda och pensionärer som varit anställda i kommunen. Förekommer vanligtvis vid informationsmöten, personalfester och liknande. Motsvarande regler som för extern representation, men helt utan alkohol. För lunch, middag och supé finns kompensationsrätt på 90 kronor + moms. För frukost, enklare måltid finns kompensationsrätt på 60 kronor + moms.

Redovisning av representation

Verifikation ska enligt riktlinjerna innehålla följande uppgifter:

- *Datum för representationstillfället*
- *Måltidens benämning (lunch, middag etc.)*
- *Ändamål.*
- *Namn på samtliga deltagande personer.*
- *Namn på myndighet, företag eller organisation som gästerna företräder.*
- *Momsen ska vara specificerad på restaurangnota och andra kvitton.*

Riktlinjer för delegationsordning kommunstyrelsen

Enligt delegationsordningen för kommunstyrelsen har ordförande och kommunchef delegation på representation och uppvaktning på kommunstyrelsens vägnar. Kurser, konferenser, resor samt representation för kommunchef och kommunstyrelsens ordförande har delegerats till varandra, där varje part godkänner den andre. För övrig personal gäller delegering till närmaste chef.

Riktlinjer för trivselpengar och friskvårdsbidrag

Kommunstyrelsen beslutade den 26 april 2016 att införa riktlinjer för trivselpengar och friskvårdsbidrag. Av riktlinjerna framgår att varje chef tillsammans med sin personal kan genomföra trivselaktiviteter till en kostnad av maximalt 350 kronor per person och år. Exempel på aktiviteter är friskvårdsaktiviteter och nöjesarrangemang.

Policy för uppvaktningar med mera i Torsås kommun

Policyn reviderades senast av fullmäktige den 18 september år 2017. Av riktlinjerna framgår att aktuellt prisbasbelopp utgör beräkningsgrund. Av policyn framgår följande för hedersgåvor och uppvaktningar.

Hedersgåva

25 år i kommunens tjänst ges ut med en begränsning på 7 procent av prisbasbeloppet, vilket innebär för år 2017 ett belopp motsvarande 3 136 kronor. Mottagaren får själv välja gåvan enligt givna riktlinjer.

40 år i kommunens tjänst ges ut med en begränsning på 5 procent av prisbasbeloppet, vilket innebär för år 2017 ett belopp motsvarande 2 240 kronor. Mottagaren får själv välja gåvan enligt givna riktlinjer.

Uppvaktningar

Uppvaktning av anställda vid födelsedagar ges vid 50 och 60 år. Vid 50 år är begränsningen 2 procent av basbeloppet, vilket innebär för år 2017 ett belopp motsvarande 896 kronor. Vid 60 år är begränsningen 1 procent av basbeloppet, vilket innebär för år 2017 ett belopp motsvarande 448 kronor. Gåvan ska utgöras av blomma och/eller gåva av minneskaraktär.

Uppvaktning av politiker sker vid 50 år och därefter vid jämna tiotal år. Begränsningen är på 1 procent av basbeloppet och avser blomma.

Vid pensions- eller annan avgångsorsak, även vid uppsägning på grund av arbetsbrist gäller följande riktlinjer:

2<25 år	Blomma och/eller gåva av minneskaraktär till ett värde av antalet tjänsteår i förhållande till värdet av gåvan vid 25 års anställning.	
25 år	Kombineras med hedersgåva efter 25 år i kommunens tjänst	
>25 år	Blommor och/eller gåva av minneskaraktär	1 % av basbeloppet, motsvarande för år 2017 till 448 kronor.

Om anställning upphör på egen begäran ska avtackning ske, om egen begäran sker efter minst två års anställning i kommunen, inom den krets som arbetstagaren lämnar. Avtackningen består av blommor/blomstercheck.

2.2. Kontrollmoment

Av intervjuerna framgår att ekonomiavdelningen tillsammans med personalavdelningen genomför kontroll av trivselaktiviteter. Denna kontroll utgörs av att säkerställa användandet av rätt beloppssummor per anställd.

Kommunens ekonomisystem innehåller en inbyggd kontroll- och beslutsattest av fakturor. Mottagnings- och beslutsattest ska alltid finnas. Attestering ska ske utifrån gällande attestförteckning med bestämda attestanter.

Av intervjuer framgår att Torsås kommun har en inskanningstjänst som sköts av Högsby kommun, där Högsby skannar in kommunens fakturor. Vidare framgår av intervjuerna att det finns svårigheter att lägga till underlag i form av bilagor till inskannade fakturor.

2.3. Stickprovskontroll

Vi har granskat 20 stycken fakturor fördelade på kontona 58 och 71 som bokförts mellan januari och november år 2017 i ekonomisystemet. Urvalet har gjorts på slumpmässigt vis. Den totala summan för perioden uppgår till 441 tkr. Våra stickprov utgör 23,8 % av den totala summan.

Trivselpengar är i ekonomisystemet märkt med aktivitet 007. I vår granskning finns tre trivselaktiviteter.

Underlagen till flera av posterna saknar syfte och deltagarlistor. Det är svårt att utläsa varför representationen har skett samt vilka som deltagit vid representationstillfället. Inom kontoklass uppvaktning (58910) saknar posterna i flera fall tydligt information om mottagaren och anledningen till uppvaktningen. Det förekommer även felkontering, där posten visserligen inom samma kontogrupp istället kan ses som hedersgåva. Kontoklass hedersgåva (58930) bedöms som rimlig och innehåller korrekta underlag. Inom kontoklass extern representation (71100) saknas syfte för samtliga poster, deltagarlista samt en oklarhet gällande om posterna kan kopplas till extern representation. En av posterna har konterats fel och avser istället kommunstyrelsens beslut om ekonomiskt bidrag motsvarande 20 tkr till extern förening i samband med arrangemang. Inom kontoklass personalrepresentation (71110) föreligger att det saknas i flera fall tydlig information om syftet och deltagare i representationen. Inom kontoklass förtäring politiska möten (71120) förekommer avsaknad av syfte och vilka som deltagit vid tillfället. Det finns koppling till vilken politisk instans som representationen avser, men ytterligare information saknas.

I tre fall finns ingen faktura utan istället bokföringsorder, varvid kontrollen har skett av bokföringsorderna. I övrigt finns en inskannad faktura. Bifogade underlag och anteckningar i verksamhetssystem förekommer i mycket låg utsträckning.

I vår stickprovskontroll kan vi konstatera att samtliga fakturor har mottagningsattest och beslutsattest. I enstaka fall är den attesterande även densamma som beställare/deltagare.

Av intervjuerna framgår att Torsås kommun har en restriktiv kultur gällande utlägg och representationskostnader. Det framkommer även att personalen med sannolikhet har underlaget framför sig vid attestering, men att underlaget inte bifogas eller inkluderas i verksamhets-/ekonomisystemet.

3. *Revisionell bedömning*

Är kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende representation tillräcklig?

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte i tillräcklig omfattning har en intern kontroll som säkerställer en korrekt hantering gällande representation.

Vi bedömer att det finns dokumenterad policy och riktlinjer för hur representationen ska hanteras, men att det i flera fall finns brister vad avser dokumentation, exempelvis representationens syfte och deltagare.

3.1. *Bedömningar mot kontrollmål*

Kontrollmål	Kommentar
Det finns tydliga och aktuella regler och riktlinjer för såväl extern som intern representation	Uppfyllt Vi bedömer att det finns tydliga och aktuella regler och riktlinjer för såväl extern som intern representation.
Regler och riktlinjer för representation efterlevs på ett tillfredsställande sätt	Ej uppfyllt/Går delvis ej att bedöma Vi bedömer, med stickprovskontrollen som grund, att det finns brister i förhållande till regler och riktlinjer vad avser krav på dokumentation av exempelvis ändamål och deltagare. Vi har i flera fall inte kunnat bedöma om ändamål och beloppsgränser stämmer med regler och riktlinjer på grund av ovanstående brister.
Det finns rutiner och kontroller som säkerställer korrekt hantering av representationskostnader	Delvis uppfyllt Vi bedömer kontrollmålet som delvis uppfyllt med anledning av att det i ekonomisystemet finns fastställda roller för att varje faktura attesteras genom mottagnings- och beslutsattest. Vi bedömer dock att det inte i tillräcklig omfattning sker kontroller som säkerställer en korrekt hantering.
Räkenskapsmaterialet uppfyller kraven för redovisning av representation	Ej uppfyllt Vi bedömer att räkenskapsmaterialet i enstaka fall uppfyller kraven för redovisning av representation. Det saknas i hög utsträckning syfte och deltagarförteckning. Det är i flera fall svårt att bedöma huruvida posterna avser representation.

3.2. Rekommendationer

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att vidta åtgärder för att säkerställa en regelbunden systematisk kontroll gällande representationskostnader samt att dessa kontroller dokumenteras.
- Vi rekommenderar att trivselpengar särredovisas på egen kontotyp.
- Vi rekommenderar att det i ekonomisystemet införs rutiner som innebär att dokumentering/anteckning måste ske för att kunna genomföra en kontering på konton som är kopplade till representation.
- Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att det finns en regelbunden systematisk kontroll av att räkenskapsmaterialet överensstämmer med interna regler och riktlinjer samt uppfyller kraven för redovisning.

Januari 2018

Jörn Wahlroth

Uppdragsledare

Caroline Liljebjörn

Projektledare